

Hayvanlar vergisi kanunu

(Resmî Gazete ile neşir ve ilân: 15/VII 1931-Sayı: 1849 ve 29 VII 1931-Sayı: 1859)

No.
1839

Kabul tarihi
6 - VII - 1931

Verginin merzuu

BİRİNCİ MADDE — Türkiye Cumhuriyeti hududu dahilinde bulunan bilûm davarlar, develer, sığır ve mandalar, at, idiş, kısrak, katır, eşek ve domuzlar bu kanun mucibince vergiye tabidirler.

Bu kanun mucibince mükellefiyet, her sene kayıt müddetinin bulûhla terettüp eder ve taksit müddetlerinin hitamından sonra hiç bir hayvan hakkında mektum muamelesi tatbik olunamaz.

Malî sene girdikten sonra ecnebî memleketlerden Türkiye dahiline ithal edilen hayvanlardan o sene için vergi alınmaz.

Muafiyetler

İKİNCİ MADDE — Aşağıda yazılı hayvanlar vergiden muafırlar:

A) Her malî seneye tekaddüm eden nisan ayının iptidasında henüz bir yaşını ikmal etmemiş bulunan davarlar;

B) Her malî seneye tekaddüm eden nisan ayının iptidasında henüz iki yaşını ikmal etmemiş sığır ve mandalar ve develer;

C) Her malî seneye tekaddüm eden nisan ayının iptidasında henüz üç yaşını ikmal etmemiş at, idiş, kısrak, katır ve eşekler;

D) Eylûl ayının on altıncı günü henüz altı aylık olmıyan domuzlar;

E) Hükûmetçe tayin edilecek şerait altında memleket dahil ve haricinden tedarik edilip damızlık oldukları resmî vesikalarla teyit olunan aygır, buğa, teke, koç ve eşekler;

F) Nakliyatda kullanılmaları itibarile kazanç vergisi kanunu mucibince vergiye tabi olan bilûm hayvanlar;

G) Ordu ve jandarmaya ait hayvanlarla kanunen rükûp hakkına malik olan zabitan ve efradın binek hayvanları;

H) Hususî kanunları mucibince vergiden muaf tutulmuş bulunan hayvanlar.

ÜÇÜNCÜ MADDE — Hayvanlar vergisini hayvan sahipleri verir. Hayvan kimin elinde bulunursa sahibi hükmündedir.

Verginin matrahı

DÖRDÜNCÜ MADDE — Vergi hayvan başına alınır. Hayvanların nevi ve adedi her sene hayvan sahiplerinin beyanlarına müsteniden şehir ve kasabalarda mahalle ve köylerde köy ihtiyar meclisleri tarafından kayıt ve tesbit olunur. Hayvanlar beşinci maddede yazılı kayıt müddeti içinde hangi mahalle veya köyde bulunursa o mahalle veya köyde kaydedilir.

Geçici hayvanların kaydi, kayıt ve yoklama müddetleri zarfında ilk tesadüf edildikleri mahalde yapılır. Bu hayvanların vergileri taksite tabi tutmaksızın tahsil veya kat'î teminata raptolunur.

Her sene nisan iptidasından on beş gün evvel valiler, kaymakamlar, nahiye

müdürleri, köy ihtiyar meclislerine kayıt zamanının yaklaştığını, hayvanların kayıt ve tesbiti için matbu defter ve ilmühaberleri almamış iseler gelip almalarını ve kayıt ve tesbit muamelesini usulü dairesinde ve muntazam surette zamanı geçmeden yapmalarını ve okur yazarları bulunmayan köy meclislerine civar köylerden okur yazar kimselerin yardımlarını temin zımında ittihaz edecekleri tedbirleri tahriren ve şifaben bildirmek vazifesile mükelleftir.

BESİNCİ MADDE — Bu kanun mucibince vergi alınacak hayvanlardan domuzdan maada hayvanlar için, her malî seneye tekaddüm eden nisanın birinci gününden itibaren on beş gün içinde sahiplerinin beyanları zabıt ve kaydedilir. Domuzlar için kayıt müddeti her sene eylül iptidasından itibaren on beş gündür.

Hayvan sahipleri bu müddetler içinde hayvanların bulunduğu mahallin köy veya mahalle ihtiyar meclislerine müracaatla nevi ve adedini, erkek veya dişi olduklarını beyan ederek ihtiyar meclisleri nezdinde açılmış olan matbu kayıt defterlerine kayıt ve zaptettirmeye ve defteri imza eylemeye ve yazı bilmediği takdirde mühürlemeye ve kaydettirdiği hayvanların adet ve nevilerini gösterir muhtar ve ihtiyar meclislerinin resmî ve zatî mühür ve inzları ile tasdikli kayıt ilmühaberi almağa mecburdur. Bu ilmühaberler hayvan sahipleri tarafından yoklama zamanında alâkadar memurlara ibraz olunur.

ALTINCI MADDE — Kayıt müddeti içinde kazanç vergisine tabi bulunan hayvanlarla ikinci maddenin (E) fıkrasında zikri geçen damızlık hayvanları, sahipleri kayıt defterine yazdırmağa mecburdur. Bu nevi hayvanlar kaydettirildiği sırada kazanç vergisine tabi olanlar için ruhsat ve unvan tezkerelerile tediyeye makbuzları ve damızlıklar için buna ait resmî vesaik gösterilerek deftere işaret ettirilir ve kendilerine verilecek ilmühaberlerde de bu cihetler dercedilir. Hudutlarda, hattı fasılın öbür tarafında raiy hakkını haiz olan şahıslar da, kayıt müddeti içinde hudut haricinde bulunan hayvanların nevi ve adetlerini mübeyyin bir beyannameyi mensup oldukları mahalle veya köy ihtiyar meclisine tevdi edilmek üzere kaza varidat idarelerine vermeğe mecburdurlar. Bu beyannameler hayvanların kaydına esas ittihaz olunur.

YEDİNCİ MADDE — İhtiyar meclisleri kayıt müddeti hitam bulduktan sonra beşinci maddede yazılı defterin bir suretini alıkoyarak mükelleflerin imzasını havi olan aslını, hem resmî mühür hem de zatî imzaları ile tasdikli olarak müddetin hitam bulunduğu günü takip eden günden itibaren - resmî tatil günleri hariç olmak üzere - azamî bir hafta zarfında köy veya mahallenin birinci derecede merbut bulunduğu en büyük mülkiye memuruna makbuz mukabilinde vermeğe mecburdur.

Mülkiye memurları bu defterleri vürutlarından itibaren nihayet kırk sekiz saat zarfında kezalik makbuz mukabilinde mal memuruna tevdi ederler.

Yoklama

SEKİZİNCİ MADDE — Kayıt defterlerinin mal dairelerine tevdi için yedinci maddede tayin edilen müddetin hitamını takip eden günden mayısın on beşinci günü akşamına kadar devam etmek üzere domuzdan maada bilûmum hayvanların yoklaması yapılır. Domuzların yoklaması eylülün on altıncı gününden otuzuna kadar olan müddet zarfında icra olunur.

DOKUZUNCU MADDE — Yoklama memurları yoklama mıntakaları dahilindeki hayvanların bulundukları mahaller ile ahır, mandıra gibi yerleri yokhyarak defterde yazılı miktarlara ve sahiplerinin ellerindeki kayıt ilmühaberleri muhte-

viyatına mutabakatını tetkik ve tesbit ettikten sonra kayıt ilmühaberlerini alarak mukabilinde sahiplerine yoklama ilmühaberi verirler.

Kazanç vergisine tabi tutuldukları yazılı hayvanlara ait unvan ve ruhsat tezkerelerile tediye makbuzlarının ve ikinci maddenin (E) fıkrasında yazılı damızlık hayvanlara ait resmî vesikaların yoklamada kayıt defterile mutabakatı tetkik olunur.

Seyyar nakliyecilerden yoklama esnasında hazır bulunmayanların unvan ve ruhsat tezkerelerile tediye makbuzları aydetlerinde görülür.

ONUNCU MADDE — Yoklamada kayıt harici zuhur eden hayvanlar için sahiplerinin isim ve şöret ve ikamet mahallerini ve hayvanların cins, nevi ve adetlerini ve bulundukları mahalleri ve kayıt harici bulunduklarının sureti subutunu mübeyyin yoklamayı yapan tarafından mahallinde bir zabıt varakası tanzim edilerek sahiplerine, bunlar hazır değilse çobanlarına veya adamlarına imza ettirilir. Bunların imzadan imtinaları halinde, imtina keyfiyeti zabıt varakasına şerh verilerek hayvanların bulunduğu mahalle veya köyün muhtar veya ihtiyar meclisi âzasından en az iki zata tasdik ettirilir.

ON BİRİNCİ MADDE — Yoklama memurları, memur oldukları mütakamın yoklama muamelesini muayyen müddet içinde bitirmeğe ve bu müddetin hitamından itibaren azamî üç gün zarfında yoklama netayicini mübeyyin defter ve vesaiiki taraflarından tasdikli olarak varidat dairelerine tevdi etmeğe mecburdurlar.

Hayvanların nakli

ON İKİNCİ MADDE — Kayıt müddeti içinde vergiye tabi hayvanlarını bir daha dönmek üzere bulundukları köyden diğer bir köye nakletmek isteyenler, hayvanlarını bulundukları köyün kayıt defterine kaydettirip kayıt ilmühaberi almağa ve bu ilmühabere hayvanlarını nakledeceklerini işaret ettirmeğe mecbur oldukları gibi hayvanları götürdükleri köyün ihtiyar meclisine müracaatla kayıt ilmühaberlerini göstermeğe ve vize ettirmeğe de mecburdurlar.

Yoklama müddeti içinde hayvanlarını bulundugu köyden diğer köye götürecekler dahi yoklama memuruna müracaatla hayvanlarının yoklamasını icra ve kayıt ilmühaberlerini yoklama ilmühaberleriyle tebdil ettirmeğe mecburdurlar.

Yoklama muamelesini gidecekleri zamana kadar yaptırmayan hayvan sahipleri bulundukları köyün ihtiyar meclisine müracaat ederler ve bir vesika alırlar.

Bu vesika ile ellerindeki kayıt ilmühaberlerini gittikleri köyün ihtiyar meclisine gösterirler ve vize ettirirler ve keyfiyeti o köyün yoklama memuruna bildirmesini ihtiyar meclisinden isterler. Yoklama müddeti içinde damızlık hayvanlarını bu suretle nakledenler damızlık vesikalarını yanlarında bulundurmak mecburiyetindedirler.

ON ÜÇÜNCÜ MADDE — Kayıt, yoklama ve taksit müddetleri içinde hayvanların, bulundukları kaza haricine, tezkeresiz nakil ve sevki memnudur.

Kayıt müddeti içinde hayvanlarının hepsini veya bir kısmını bulundukları kaza haricine çıkarmak isteyenler bizzat veya ihtiyar âzasından biri vasıtasile kayıt ilmühaberlerini mensup oldukları kaza varidat idaresine göstermeğe ve nakledecekleri hayvanlar için nakil veya ifraz tezkeresi almağa mecburdurlar.

Köylerdeki hayvanların hudut geçidindeki müşterek meralarına gidip gelmeleri bu hükme tabi değildir.

Yoklama müddeti esnasında hayvanlarının hepsini veya bir kısmını mukayyet bulundukları kaza hududu haricine çıkarmak isteyenler dahi yoklama memuruna müracaat ederler ve ellerindeki kayıt ilmühaberlerini yoklama ilmühaberleri ile

tebdil ettirirler. Yoklama ilmühaberlerini ya bizzat veya ihtiyar meclisi âzasından biri vasıtasile tabi bulundukları kaza varidat idaresine gösterirler ve alâcakları nakil veya ifraz tezkeresi ile hayvanlarını naklederler.

Bu suretle kayıt, yoklama veya taksit müddetleri içinde hayvanlarını mukayyet bulundukları kaza hududu haricine çıkarmak isteyenler borçlarını tamamen vermeğe veya bir banka mektubu göstermeğe veyahut bulundukları mahallin ihtiyar meclisleri tarafından, bu meclislerin kendi malî mesuliyetleri altında, kefaleti tasdik edilen bir zati kefil göstermeğe mecburdurlar. Binek hayvanı sahipleri de hayvanlarının kayıt ve yoklama ilmühaberlerini beraberlerinde bulundurmağa mecburdurlar.

Kaza haricindeki yaylaklarına çıkarılacak hayvanlar için sahiplerine vergilerini, yaylaklarının bulunduğu kaza mal sandığına tediye etmek üzere yayla tezkeresi verilir. Bu takdirde hayvan sahipleri, aldıkları tezkereleri yaylanın bulunduğu kaza varidat idaresine müracaatla vize ettirmeğe mecburdurlar. Yayla tezkeresi veren kaza varidat idaresi de tezkeresi verilen hayvanların nevi ve adedini ve sahibinin ismile tezkerenin tarih ve numarasını göstererek yaylağın bulunduğu mahal mal dairesine tahriren malûmat verir.

Kazanç vergisine tabi hayvanların kaza haricine nakillerinde kayıt veya yoklama ilmühaberleri beraber bulunmak şartile, kazanç vergileri için almış oldukları unvan ve ruhsat tezkereleri nakil ve ifraz tezkeresi yerine geçer.

Malî sene girdikten sonra, taksit müddetleri içinde, cenebi memleketlerden Türkiye'ye ithal edilen hayvanların nakli için sahipleri, bu hayvanların ithal edildikleri gümrük idaresinin bulunduğu kaza varidat idaresine müracaat ederek gümrük resminin verildiğini bildiren makbuzu gösterirler ve hayvanları nakledecekleri yerleri bildirerek buna mahsus nakil veya ifraz tezkeresi alırlar.

Kayıt zamanında memleket hudut hatlarının öbür tarafında bulunupta sahiplerinin beyanlarına göre kayıtları yapılmış olan hayvanların yoklama zamanında Türkiye'ye avdetlerinde sahipleri gümrük memuruna müracaat ederek hayvanlarını saydırmağa ve hayvanların cins ve adedini göstermek üzere bu memurdan alacakları vesikayı mensup bulundukları kaza varidat idaresine göstermeğe mecburdurlar.

Verginin miktarı

ON DÖRDÜNCÜ MADDE — Vergi hayvan başına aşağıda hizalarında yazılı miktarda alınır:

<u>Nevi</u>	<u>Kuruş</u>
Koyun ve kıl keçi	50
Tiftik	40
Deve	200
Manda	150
Sığır	90
At, kısrak, idiş, katır	125
Eşek	50
Domuz	300

Verginin tahakkuku

ON BEŞİNCİ MADDE — Hayvanların vergileri kayıtlı bulundukları kaza varidat idarelerince tahakkuk ettirilir. Kayıt defterlerinde kayıtlı hayvanların ver-

gileri bu defterlerin ve yoklamada kayıt harici zuhur eden hayvanların vergileri de yoklama defterlerinin varidat idarelerine tevdiini müteakip on dördüncü maddede yazılı vergi miktarlarına göre hesap ve icap ediyorsa ceza zamları da ilâve edilerek tarh ve ihbarname ile mükelleflere tebliğ olunur. Varidat tahakkuk memurları bu tebliğleri vergilerin teallûk ettiği malî seneden evvel gelen mayıs ayının yirmi beşinci günü akşamına kadar ikmale mecbur ve teahhurden mesuldürler.

ON ALTINCI MADDE — Nakil ve ifraz tezkeresi almaksızın bulundukları kaza haricine çıkarılan hayvanların ceza zamlarile birlikte vergileri, bu suretle nakledildiği tebeyyün eden kaza varidat idaresince tarh ve sahiplerine tebliğ ve tahsil olunur. Bu gibi hayvanların kayıt zamanında bulunduğu kazada tarhedilmiş vergileri varsa terkin olunur.

İtiraz

ON YEDİNCİ MADDE — Hayvan sahipleri, ihbarnamelerin tebliğinden itibaren, resmî tatil günleri hariç olmak üzere, on beş gün içinde tarholunan vergilere ve ceza zamlarına, belediye ve ziraat odası reislerinin, ziraat odası bulunmayan yerlerde belediye ve ticaret odası reislerinin, ziraat ve ticaret odalarının bulunmadığı yerde de belediye reisi ile belediye âzasından iki zatın dahi iştirakile içtima edecek olan mahallî idare heyetleri nezdinde itiraz edebilirler. Bu itirazlar, hulûl eden vergi taksitlerinin tahsilini tehir edemez.

Bu suretle teşekkül edecek meclislerce verilen kararlar, alâkadarlar ve varidat idareleri tarafından merkezdeki temyiz komisyonu nezdinde, tebliğ tarihinden itibaren, resmî tatil günleri hariç olmak üzere, bir ay zarfında temyiz edilebilir. Temyiz kararları kat'idir.

Nihaî karar neticesinde fazla alındığı tahakkuk eden vergi miktarı iade veya mahsup olunur.

Tahsil

ON SEKİZİNCİ MADDE — On üçüncü maddede yazılı ahval müstesna olmak üzere, bu kanun mucibince alınacak vergiler ile ceza zamları aşağıda yazılı müddetlerde ve iki müsavi taksitte tahsil olunur:

Birinci taksit müddeti:

Davarlar ve develer için

Sığır ve mandalarla, at, idiş, kısırak, katır ve eşekler için

Domuzlar için

Haziran

Eylûl

Teşrinievvel

Aylarının ilk haftasıdır.

İkinci taksit, mezkûr ayları takip eden ayların birinci haftasıdır.

Müddetleri içinde tediye edilmeyen vergi taksitleri, tahsili emval kanununa tevfikân tahsil olunur.

Cezalar ve ikramiyeler

ON DOKUZUNCU MADDE — Yoklama müddeti içinde kaydettirilmeyip yoklamada meydana çıkarılan hayvanlar üç misil vergiye tabi tutulur.

Yoklama müddetinden temmuz onuna kadar geçecek müddet içinde kayıt harici kaldıkları anlaşılan hayvanlar mektum addolunarak beş misil vergiye tabi tutulur.

Kayıt müddeti içinde bulundukları köye kaydettirilerek ilmühaberini almaksızın diğer köye nakil ve kaydedilen hayvanların vergilerine yüzde on, yoklama

müddeti içinde yoklama ilmühaberi ve ihtiyar meclislerinin vesikası olmaksızın bulundukları köyden diğer köye nakledilenlerin vergilerine yüzde yirmi, kayıt ve yoklama müddetleri içinde nakliye veya ifraz tezkeresi almaksızın bulundukları kaza haricine çıkarılan hayvanların, bulundukları yerlerde bu müddetler içinde kayıt ve yoklaması yapılmış ve vergileri verilmiş olduğu sahiplerinin göstereceği kayıt ve yoklama ilmühaberi ve tahsilât makbuzu ile anlaşılırsa (tezkeresiz nakil dolayısıyla) vergilerine yüzde yirmi, bu suretle kaydı ve yoklaması icra edilipte vergileri tediye edilmeksizin veya teminata bağlanmaksızın tezkeresiz nakledilen hayvanların vergilerine yüzde elli zammolunur.

Nakledilen hayvanların tamamı veya bir kısmı nevi ve adet itibarile nakil ve ifraz tezkerelerindeki miktardan fazla zuhur ederse fazlası mektum sayılır.

Yoklamaya başlanmadan evvel kendine ait hayvanların köy defterine yanlış kaydedildiğini ihbar maksadile müracaat edenlerin eksik yazılmış hayvanlarından ceza alınmaz.

YİRMİNCİ MADDE — Nakliyede kullanılmaları dolayısıyla sahipleri kazanç vergisile mükellef tutulan hayvanlardan kayıt müddeti içinde kayıt defterine kaydedilmemiş olanlardan, nevilerine göre bu kanun mucibince tayin edilecek vergi miktarının yüzde yirmisi cezaen tahsil olunur.

Deftere kaydedilmiyen veya nakil yahut ifraz tezkeresi olmaksızın bulunduğu kaza haricine nakledilen ikinci maddenin (E) fıkrasında zikri geçen damızlık hayvanlardan nevilerine göre bu kanun mucibince tarhedilecek vergi miktarının yarısı cezaen tahsil olunur.

YİRMİ BİRİNCİ MADDE — Köy ve mahalle muhtar ve ihtiyar meclisleri âzasına köy veya mahallelerinin kayıt defterlerine kayıtlı hayvanlara göre tahakkuk eden vergi miktarının yüzde ikisi nisbetinde ve yoklama işlerinde istihdam edilen memurlara tahsisatile beraber bir maaş nisbetinde ikramiye verilir.

YİRMİ İKİNCİ MADDE — Yukarıda yazılı maddelerde tayin olunan vezaifi miadında ifa etmiyen veya sair suretle vazifesinde ihmal ve terahi gösteren veya her hangi şekilde olursa olsun vazifelerini sui istimal eden memurlar ile ihtiyar heyetleri hakkında kanunî takibat yapılır.

YİRMİ ÜÇÜNCÜ MADDE — Davar ve hayvanları deftere kaydetmeksizin sahiplerine kayıt ilmühaberi veren muhtar ve ihtiyar meclisi âzası ile yoklama esnasında bilerek ketme meydan veren ve eshabına yolsuz olarak yoklama ilmühaberi verdiği sabit olan memurlar hakkında da türk ceza kanununun ikinci kitabının üçüncü babının dördüncü fıskındaki hükümlere göre takibat icra olunur.

Bu cürümleri irtikâp eden muhtar ve ihtiyar meclisleri âzalarının ve memurların ikramiye istihkakları dahi sakıt olur.

Müteferrik hükümler

YİRMİ DÖRDÜNCÜ MADDE — Kazanç vergisile mükellef bulundukları sahiplerinin gösterecekleri vesaikle sabit olan hayvanlar ile ikinci maddenin (E) fıkrasındaki şerait dahilinde damızlığa elverişli oldukları alâkadar makamlardan verilmiş vesikalarla anlaşılan hayvanlar için tahakkuk ettirilen vergiler malî sene zirdikten sonra usulî dairesinde terkîn olunur.

YİRMİ BEŞİNCİ MADDE — Malî senenin hulûlünden itibaren üç sene içinde tahakkuk ettirilmeyen ve tahakkuk ettirilipte tahakkuk muamelesini takip eden beş sene zarfında tahsil olunmiyan vergiler müruru zamana uğrar.

YİRMİ ALTINCI MADDE — Transit eşyasının naklinde istihdam edilen İran develeri, mütekabiliyet şartile, kayda ithal edilmez. Dahilî nakliyatda kullanılan hayvanlar bu hükümden istifade edemez.

YİRMİ YEDİNCİ MADDE — 12 şubat 1340 tarih ve 410 numaralı ve 30 kânunusani 1926 tarih ve 729 numaralı ve 22 haziran 1927 tarih ve 1134 numaralı kanunlarla 18 mayıs 1929 tarih ve 1454 numaralı kanunun on ikinci maddesi mül-gadır.

YİRMİ SEKİZİNCİ MADDE — Bu kanun 1 haziran 1931 tarihindne muteberdir.

YİRMİ DOKUZUNCU MADDE — Bu kanunun ahkâmını icraya, Adliye, Dahiliye ve Maliye Vekilleri memurdur.

BİRİNCİ MUVAKKAT MADDE — Bu kanunun neşrinden evvel bu vergiye müteallik bileümle muamelâtтан dolayı tahakkuk etmiş ve ettirilecek olan cezalar bu kanun ahkâmına tevfiik edilerek tahsil olunur.

İKİNCİ MUVAKKAT MADDE — 1931 malî senesinde alınacak vergi miktarı aşağıdaki cetvelde yazılmıştır:

11 temmuz 1931

Nevi	Kuruş
Koyun ve kıl keçi	60
Tiftik	40
Deve	200
Manda	150
Sığır	100
At, kısrak, idiş, katır	125
Eşek	50
Domuz	350

<i>Cümhuriyet Reislğine yazılan tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	9 - VII - 1931 ve 1/59
<i>Bu kanunun neşir ve ilânının Başvekilliğe bildirildiğine dair Cümhuriyet Reislğinden gelen tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	11 - VII - 1931 ve 4/398
<i>Bu kanunun müzakerelerini gösteren zabıtların cilt ve sayfa numaraları</i>	:	Cilt Sayfa 1 58 2 184,193:205 3 47:52,55,56:58